

Vydává organizační štáb
61. Jiráskova Hronova

Šéfredaktor:
Luděk Richter

Redaktoři:
Zora Vondráčková
Jiří Pokorný
Matěj Šefrna
Jaroslav Kodeš

Grafické zpracování:
Marek Zhibo
Tisk: HKS

"Ondráš aneb Komedie
o strašlivém mordu ve
Svidanovské hospodě
L. P. 1715"
- OB Ořechov u Brna

ZPRAVODAJ

9./1991

61. JIRÁSKOVA HRONOVA

Slovo redakce

Devět dní jsme se snažili sloužit amatérskému divadlu. Nastavovat mu zrcadlo v jeho bytí hronovském i nadčasovějším. Někdy ukázalo tvář lásky hodnou a sličnou, jindy rozcuchanou či ještě rozespalou. Nežlobte se za to na nás. Dělalí jsme co jsme mohli.

Děkujeme všem, kdo nám v tom pomáhali: technickému personálu, lektorům, všem, kdo nám napsali, všem, kdo nám dotázání odpověděli - a taky všem, kdo nás četli.

Nashledanou.

Luděk Richter
Jaroslav Kodeš
Jiří Pokorný
Matěj Šefrna
Zora Vondráčková

Na rozloučenou!

*M*y, hronouští, zulaš! citlivě unímáme tu chvíli, kdy Jiráskův Hronov končí. Pro naše město tím končí šumivé dny léta a přichází s klidem ve městě i předzvěst podzimní melanholie.

Ano, šedesátý první Jiráskův Hronov končí; končí ročník, kterému se zvyklo říkat, že je přelomový.

Snad ano; něco se láme, jednak začalo další desetiletí, ale víc než v letopočtu je tento zlom pociťován v každé poctivé ochotnické duši. Víme, že něco skončilo a jiné začíná; zatím ale nejsme rozhodnutí co s sebou vezmeme na cestu dál a také se ještě dohadujeme, kterou cestou a kam.

Domlouváme se však s úsměvem, plní optimismu a naděje pro léta příští.

Chtěl bych poděkovat všem, kteří k tomuto optimistickému duchu letošní přehlídky přispěli, ať jako aktéři na jevišti, či jako organizační a techničtí pra-

Divadelní soubor z Moskvy a jejich Modré noci státní policie

covníci v zákulisí. Všem stejná míra díky a všem ze srdce jdoucí pozvání k účasti na příštím dvašedesátém Jiráskově Hronově.

Všem hodně dobrých nápadů a dobrých inscenací, aby nás práce na divadle těšila a přinášela radost před oponou i za oponou!

Dobrý a šťastný nový rok přátelé a v příštím roce v Hronově na shledanou!

Ing. Miroslav Houštěk,
starosta

ZUŠ Písek - Labyrint světa
a ráj srdce

Kouzlení s tmou a světlem. Nabílené tváře připomínají Morávky pro-jekty v Divadle Husa na provázku. Saxofonista se přidává k reprodukované hudbě, atmosféra je vytvořena, a co dál? Nu, dál už skoro nic. Nevadilo by mi tolik, že mladí herci nemají úvodní pohybovou část technicky zcela zvládnutou, ale provokuje mě, když marně hledám její souvislost s částí další. I to bych snad mohl pominout a prominout, neboť se jedná o dílo ne zcela hotové.

Mohl bych se ještě rozepisovat o statickém a nefunkčním aranžmá, ale nejvíce mi přeci jen vadilo, že jsem se cítil jako divák na tomto představení cizincem. Pokud by diváci znali předem obsah jednotlivých výstupů, a ne pouze téma hry, nevyrostla by mezi diváky a jevištěm taková bariéra. Záchytným bodem a světlou skulinkou v komunikační bariéře pro mě byla alespoň snědá červonosá dívka. Pokud se jí tento text dostane do rukou, necht se mi - pokud by se s mnou též ráda seznámila - ozve. Upozornuji však, že kromě libozvučného slova "merde", neovládá bohužel ani zbla francouzsky.

Zdeněk Aleš Tichý

Po konfrontaci se zahraničními soubory hronovské publikum už léta volá. Čím dál víc se ukazuje, že naše chápání a vnímání divadla bylo vlivem společenských a kulturních mantinelů značně zúženo. A téma, které nabídl francouzský soubor v předběžné informaci na svém programovém letáčku /téma imigrace, integrace cizinců, rasismus, nesnášenlivost/, by námětovým a tematickým obohacením být mohlo.

Sedím tedy v hledišti, okolo mě tma, v ruce letáček, který mi vtiskl do ruky na poslední chvíli a jehož obsah neznám. Zní hudba, z prostoru hlediště se vyčleňují maskovaní herci, ohledávají nás kužely baterek. Saxofonista rytmičuje jejich pohyb. V sugestivní atmosféře se herci roztančí po jevišti. Kužely světla vrhají stíny.

Pak vejdou dva herci a vedou dialog. Od té chvíle nevím a nerozumím. Nerozumím jazyku, obsahu, poetice, smyslu. Cítím z jeviště pouze upřímnost a touhu cosi sdělit. Nerozumím. Jsem cizincem ve svém /rozumím Jiráskově/ divadle.

Domnívám se, že pro výběr zahraničních souborů platí stejná kritéria jako pro soubory domácí. To znamená poučenost, odbornost, inspirativnost a navíc komunikativnost.

Jiřina Lhotská

Divadelní soubor M.J.C. Pabla Picassa z Francie mi připravil inscenaci CIZINEC zklamání. Aktovky Harolda Pintera, sondující postavení cizinců v jiné etnické skupině, byly udělané konvenčně, bez výraznějšího nápadu. Stokrát viděné jevištní prvky, navíc nedokonalé provedené, ucháňchly obecenstvo do spánku. Tma, dobře reprodukováná hudba ve stylu Pink Floydů, z masy diváků se zvedají černobílé postavy /bílé košile, černé kalhoty, dlouhé pláště/ s bílou tvář, baterkami pátrají po záchranném bodě - po domově, po příteli. Čtyři opuštěné

postavy se scházejí na jevišti, začíná smutný tanec baterek - dušiček, doprovázený saxofonistou v tureckošpanělském kostýmu. Postavy tančí na pozadí dramatických reflektorů, černé siluety se snaží vzlétnout, propojují se a bezútešně rozcházejí. Táhlé saxofonové sólo uvádí tři aktovky. Jednoduchá gesta herců, sošné postoje, důraz na slovo, pro francouzské divadlo ostatně typický. Slova nevzrušivě odplynou, diváka minou. Viděl jsem např. eskymácké divadlo, jazyk neznal a přece porozuměl o čem lidé - herci hrají. Konec inscenace je rozmazaný, nedodělaný. Rozpačitý divák po chvíli uzná, že by se slušelo francouzským hostům zatleskat.

Jiří Fréhar

ŽIVOT ČLOVĚKA

Malé divadelné štúdio Košice

Je vcelku evidentní, že letošní ročník se nezapiše do analýz zrovna zlatým písmem, co se týče umělecké úrovně, ale odjíždět z Hronova s pocitem, že byl zavřen inscenací Malého divadelného štúdia DK VSŽ Košice Život člověka, vzpomínal bych dlouho s nelibými pocity. Vše bylo pro mě vykalulované. Vše! Dramaturgickým výběrem počínaje, světelným řešením konče. Hra s existenciálními prvky zamýšlející se nad smyslem lidského života je /zvláště v dnešní době/ velmi atraktivní. Zároveň není pro jevištní ztvárnění zrovna nejjednodušší. Ukázala se však nad síly košického souboru. Režie zvolila jako základní inscenační princip značně stylizovaný projev, který místy nesl znaky expresionismu. Záhy se ukázalo, že takto zvolený princip není herecký kolektiv absolutně schopen naplnit jakýmkoliv obsahem. Princip se tím pádem stal ryze formální záležitostí a inscenace se stala stereotypní a nudná. Nejmarkantněji se to ukázalo v hromadných scénách sousedů, hostů plesu atd. Důsledkem pak bylo, že nám herci předváděli snůšku nepříjemných šarží. Prostředky, které se tvářily jako efektní a neotřelé /i v tom vidím jistý kalkul/, se staly prázdným gestem. Ono samotné režijní řešení některých situací nebylo o nic vynalézavější - stereotypní "chór" posunující děj, banálně zpracované studium, svatba hlaviného hrdiny atd., atd. Vše zmínované se promítlo i do scénografie a zvukového plánu. Je mi líto, Snad večerní Ondráš ...

Milan Schejbal

Malé divadelné štúdio z Košic si zvolilo předlohu Leonida Andrejeva Život člověka patrně proto, že chtělo změřit své umělecké síly s textem, který se pokouší postihnout smysl lidské existence na tomto světě. Je to záměr jistě chvalýhodný, ale jeho smysluplná realizace předpokládá spolu s Andrejevovou předlohou přece jen značnou míru vlastních životních zkušeností. Byť studium inscenace vedl jistě zkušený profesionál, přece jen mládí členů souboru a jejich pochopitelný nedostatek životních zkušeností nedovolil, aby se záměr plně realizoval. Z inscenace jsou patrné základní holá fakta ze života člověka - narození, svatba, chudoba, bohatství, narození syna, chudoba,

smrt syna, smrt manželky a smrt vlastní. Jejich jevištní zpracování je na jedné straně velmi stručné, na druhé straně se při něm ztrácí mnoho drahocenného času zbytečnými detaily - např. příprava plesu atd. I dramatické postavy vycházejí ploše, díky jakési zjednodušené znakové interpretaci. A tak se jako divák chytám vyprávění postavy "Boha", který celkem srozumitelně a logicky vypráví Člověkův příběh. To, co se předvádí v hracím prostoru se pak bohužel dostává do pozice zdvojující ilustrace. Ukol, který si soubor dal, být z výsledku je patrné, že mu věnoval mnoho práce a péče, je, bohužel, zatím nad jeho síly.

Jarmila Černíková

Obrovská suma práce, času, energie, snažení. A přece to všechno přichází vničit: každý kousek je jakoby odjinud /že by oblíbený "postmodernismus"?/, nic se nespojuje do souvislých významových vazeb, i technicky je to jakési rozhrkané jako by šlo o prvou projížďátku, a emotivně mě všechny ty veliké otázky života a smrti nechávají chladným - snad s výjimkou situace umírajícího syna. Proč? Snad ta jediná je budována od člověka jako jediná individuální. V ní jediné vidím, že tento člověk něco strašně, strašně chce a něco pro to dělá, mohl sledovat proces uvnitř člověka a jeho vyústění v jednáni. Ale jedinkrát za 90 minut je přeci jen málo.

Luděk Richter

ONDRÁŠ ANEB KOMEDIE O STRAŠLIVÉM MORDU VE SVIDANOVSKÉ HOSPODĚ L.P. 1715

Tylovo divadlo OB Ořechov u Brna

Ořechovskou inscenaci Kovalčukova Ondráše jsem sice viděl dvakrát - a jednou ji důkladně hodnotil ve Vysokém. Ale píšu-li o ní dnes, v souvislosti s jejím uvedením na Hronově 91, činím tak jen proto, že se snažím vyhovět tomu, aby byla alespoň nějak reflektována. Neboť tohle je psáno předem, bez toho, že bych viděl to, co se odehrálo v sobotu 10.8. Takže velice stručně opakuji jádro svého názoru: Je to dobrá inscenace v tom duchu, jež nazýváme - já to slovo nenávidím, ale použiji je, protože šetřím místo - "zábavným". A je tu využito všeho, co si ořechovští za dobu své spolupráce s Vlastimilem Peškou na tomto poli osvojili. Čímž se dokazuje, že to-znovu to proklaté slovo - "zábavné divadlo" se dá dělat kvalitně a chcete-li moderně. Zároveň se tím ovšem také říká, že se tu jaksi pracuje z "ušetřeného" materiálu, že se tu využívá všeho, co se už umí. Je toho jistě dost - a kéž by to právě v této oblasti uměli jiní. Ale pozor: opakování nebo setrvání na dobytých pozicích může tam, kde jde o tvořivost, znamenat zplanění. Ne, že bych chtěl říci, že tohle Ořechovským hrozí. Chci tím pouze vyslovit přesvědčení, že Ondráš je cosi jako "mezičas", odrazový můstek k dalším výbojným krokům.

Jen Čisár